

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2194/2020
02.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Чукановић, адвокат из ..., против тужене Предшколске установе „Др Сима Милошевић“ из Земуна, ради утврђења постојања радног односа, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3976/18 од 09.10.2019. године, у седници одржаној 02.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3976/18 од 09.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 129/17 од 26.04.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и утврђено да је тужиља засновала радни однос на неодређено време код тужене почев од 16.07.2010. године. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужба повучена у делу тужбеног захтева којим је тражила да се поништи као незаконито решење тужене бр. ... од ...2010. године о престанку радног односа. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 199.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3976/18 од 09.10.2019. године, по одржаној главној расправи, ставом првим изреке преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П1 129/17 од 26.04.2018. године, у ставу првом и трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је засновала радни однос на неодређено време код тужене почев од ...2010. године, као и да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 199.500,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијену пресуду у смислу члана 403. и члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14) који се примењује на

основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55714) па је нашао да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијски навод да је учињена битна повреда из тачке 12. цитиране законске одредбе је без утицаја, јер ова повреда не може бити ревизијски разлог на основу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању у поступку (у расправи) пред другостепеним судом утврђено је да је тужилца код тужене засновала радни однос на одређено време почев од ...2009. године до избора кандидата по расписаном конкурс. Потом је сукцесивно закључивала више уговора о раду на одређено време за обављање послова на радном месту „...“ (у трајању до 60 дана или до избора кандидата по расписаном конкурс). За период од 16.07.2010. године до 13.08.2010. године уговор о раду није закључен. Решењем тужене број ... од ...2010. године радни однос тужиле је престао због истека рока на који је заснован. Тужилца је све уговоре о раду закључивала на одређено време, без огласа, односно конкурса.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно је другостепени суд применио материјално право када је одбио тужбени захтев тужиле за утврђење преображаја радног односа.

На положај и права запослених у предшколским установама примарно се примењује Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09 ... 52/11) док се у погледу питања које тим посебним прописом нису регулисана, супсидијарно примењује Закон о раду као матични закон у области рада (члан 2. став 2. Закона о раду).

Према одредбама члана 130. став 1 и 2. Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09 ... 52/11, који је био у примени у време заснивања радног односа), радни однос у установама образовања и васпитања, што важи и за предшколске установе, заснива се преузимањем или путем конкурса. У конкретном случају тужилца је све уговоре о раду закључивала на одређено време, без огласа, односно конкурса, па нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Нису основани ревизијски наводи да је радни однос тужиле прерастао из радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време по Закону о раду. Заснивање, постојање и престанак радног односа у установама предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, регулише посебан закон – Закон о основама система образовања и васпитања, а не Закон о раду. Због тога се и на овај случај примењује Закон о основама система образовања и васпитања као *lex specialis*. По овом закону који је био на снази у време доношења решења о престанку радног односа ("Службени гласник РС" 72/09), у члану 132. став 8. прописано је да радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време.

С`обзиром на то да је посебним законом (посебна правила искључују општа) прописано да радни однос који је заснован на одређено време не може прерастати у радни однос на неодређено време правилно је такав захтев одбијен.

Супротно наводима ревизије, а имајући у виду да је могућност преображаја радног односа изричито искључена одредбом члана 132. став 8. Закона о основама система образовања и васпитања правилно је одбијен захтев тужиље.

Како се осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност побијене пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић